

Apokalyptiken är tillbaka i Vita huset

I ett viralt poddsamtal plockar JD Vance upp manteln från Ronald Reagan

JOEL HALLDORF

SEP 17, 2026

Det har – av förklarliga skäl – varit mycket svensk politik den senaste tiden. Men häromveckan hände en sak i Vita huset som ger mig anledning att återvända till ett favorittema: apokalyptikens plats i amerikansk politik.

Ronald Reagan var ingen flitig kyrkobesökare, men han var fascinerad av apokalyptik – läran om tidens slut.

Vid en middag i början av 1970-talet hamnade Reagan, som då var Kaliforniens guvernör, bredvid delstatssenatorn James Mills. Reagan var känd som en munter och skicklig historieberättare, men plötsligt sänkte han rösten och frågade Mills om han hade läst profeten Hesekiel – särskilt kapitlen 38 och 39.

Det hade Mills, som var uppvuxen i en baptistkyrka. Men vad hade de texterna med någonting att göra?

Reagan förklarade att allt tydde på att profetian om Gog, härskaren från landet Magog, syftade på Sovjetunionen. Hesekiel beskriver hur Gog i den yttersta tiden anfaller Israel men besegras av Gud. Att kommunismen nu spred sig över världen var enligt Reagan ett tecken på att profetian höll på att uppfyllas. Den slutliga striden, Harmagedon, kunde vara nära.

Jag skriver mer om det här i Makten och det heliga, men här följer en kort sammanfattning: Idén om att Bibeln kunde läsas som en karta över den yttersta tiden lanserades av John Nelson Darby på 1800-talet och populariserades sedan av Cyrus Ingerson Scofield: en alkoholiserad advokat som blivit omvänd, ordinerats till pastor och utvecklats till en ivrig apokalyptiker.

År 1909 publicerade han sin Scofield Reference Bible, där de darbyistiska tolkningarna fogades in direkt intill bibeltexterna. Resultatet blev en utgåva som övertygade många läsare.

Under 1970-talet fick dessa tankar ett brett genomslag, bland annat genom Hal Lindseys bästsäljare The Late Great Planet Earth. År 1972 kom filmen Som en tjuv om natten, som spred berättelsen om uppryckandet och den stora vedermödan till en väldig publik. Budskapet fick också vingar genom musiken. Larry Norman sjöng: "The Son has come and you've been left behind."

Det var denna tidsanda som formade Reagan. Han återkom ofta till apokalyptiska tankar i privata samtal, dagböcker och intervjuer. Under ett framträdande hos tv-predikanten Jim Bakker 1980 varnade han för att USA kunde gå samma öde till mötes som Sodom och Gomorra:

"Vi kan vara den generation som får uppleva Harmagedon."

JD Vance är, till skillnad från Reagan, katolik. I den katolska kyrkan är spekulationer om ändens tid ovanligare – även om de förekommer i vissa folkliga former av katolicism.

Men Vance växte upp i en väckelsekristen miljö. I sina memoarer berättar han att han läste Left Behind-serien som ung. När han som tio- eller elvaåring fick sin första bibel var det John Hagee Prophecy Study Bible. Hagee är en av USA:s mest inflytelserika predikanter och har ägnat mycket kraft åt att tolka vår tid – i synnerhet konflikterna kring Israel – som uppfyllelsen av bibliska profetior om den yttersta tiden.

Var detta bara en ungdomlig fascination, eller lever föreställningarna kvar? När Vance gästade *Bryce Crawford Podcast* kom de in på ämnet. "I hela mitt liv har jag varit fascinerad av den yttersta tiden", sa Vance då.